

Borgmester Michael Fengers tale ved 2. behandlingen af Gentofte Kommunes budget for 2024

Det er min opgave som borgmester at holde talen ved denne 2. behandling af Gentofte Kommunes budget for 2024 – men i virkeligheden er det en tale som den samlede Kommunalbestyrelse burde holde. Jeg er meget glad for, at vores brede forlig fra sidste års budgetaftale ikke bare holder, men også at vi har et godt og frugtbart samarbejdsklima i alle vores politiske udvalg, hvor vi sammen har nået resultater på de områder vi prioriterede i sidste års budgetaftale. Det gør Gentofte til et endnu bedre sted at bo, leve og arbejde.

Trivsel er vigtig for alle, ikke kun politikere – det gælder i arbejdslivet, i familielivet og ikke mindst i børne- og ungelivet. Hvad der får det enkelte menneske til at trives eller mistrives, er forskelligt og den enkelte må arbejde på selv at indrette arbejdsliv og familieliv så det passer til lige netop deres behov og deres familie. Vi har, som kommune, ansvaret for at stille gode rammer til rådighed for borgerne og særligt vores børn og unge, som vi møder i vuggestuen, børnehaven, skolen, GFO'en og i fritidslivet. Det er især vigtigt for de børn og unge der har særlige udfordringer, hvor trivslen for både den enkelte og i familien er under hårdt pres.

Vi etablerer derfor et nyt tilbud om familiebehandling og vejledning til familier med børn med psykiatriske udfordringer og vi afsætter midler til behandling af børn med angst og depression samt til at forældre kan mødes og udveksle erfaringer. Vi fortsætter en række trivselsinitiativer på skoleområdet, både målrettet særlige målgrupper og målrettet alle elever i 6. og 7. klasse.

Børn og unge skal, ligesom os andre, navigere i et stadig mere digitalt samfund og de skal derfor rustes til håndtere de mange muligheder det giver – samtidig ved vi, at gode rammer for indlæring og fællesskab i skolen er afgørende for elevernes trivsel – vi prioriterer derfor nye midler i 2024 til forbedrede digitale rammer på skoleområdet. En ny ressourceallokeringsmodel på skoleområdet skal desuden tage højde for en fremtid med lavere elevtal – det afsætter vi midler til over en fireårig periode.

Med sidste års budgetaftale blev bevillingen til ungeområdet permanent og det har muliggjort en langsigtet strategisk tilrettelæggelse af indsatserne for de unge. Kommunalbestyrelsen har i juni 2023 vedtaget en strategi for unges trivsel, der vil skabe retning for de fremtidige indsatser. Vi skal have indsatser, der er relevante for alle unge samtidig med at vi skal have særligt fokus på unge i mistrivsel eller kompleks mistrivsel. Forældrenes rolle i de unges liv har stor betydning for de unges trivsel og vi prioriterer derfor inddragelsen og samarbejdet med forældrene højt og vil gerne arbejde for at styrke netværket forældrene imellem.

Når forældrene ikke selv er i stand til at støtte deres børn og unge, fx som følge af misbrug i hjemmet, er det vigtigt, at børnene og de unge kan få hjælp et andet sted. Vi ønsker at afsætte ressourcer til et tilbud til børn og unge fra hjem med misbrug, hvor de kan få hjælp i form af terapi og rådgivning.

Det er vigtigt for mig, at vi arbejder forebyggende med unges trivsel og derfor ser jeg frem til, at vi gennemfører en analyse rettet mod de ca. 600 unge i kommunen, der hverken er i job eller uddannelse. Der kan være gode grunde til det – måske er de på en planlagt rejse i deres sabbatår – men det kan også dække over alvorlig mistrivsel, som forhindrer dem i at få et godt voksenliv.

Unge trivsel i foreningslivet var også et vigtigt fokus for forligspartierne i sidste års budgetaftale og det er derfor glædeligt, at vi i år kan udvide ordningen med fritidspas til økonomisk udsatte familier, der kan få tilskud til deres børns og unges fritidsaktiviteter.

I de kommende år stiger antallet af ældre borgere i kommunen samtidig med at vi vil komme til at mangle arbejdskraft på området. Det stiller store krav til vores evner til omstilling og udvikling af området. Vi skal bl.a. vurdere vores plejeboligkapacitet, anvendelse af nye digitale muligheder og tilrettelæggelse af arbejdet, så der sikres den fornødne tid og kvalitet i opgaveløsningen. Forligspartierne ønsker at omprioritere midler fra en opsagt driftsaftale til at afbøde effekten af stigende vikarforbrug, skabe fritidsjob til unge under 18 år i plejeboligerne, sikre flere pladser på daghjem og mulighed for transport for borgere med demens.

I takt med at vi bliver flere ældre rammes flere borgere af kronisk sygdom, hvilket udover selve sygdommen medfører en nedsat mental trivsel for den enkelte – forligspartierne ønsker derfor at styrke tilbuddet om målrettet psykologisk hjælp til borgere som lever med kronisk sygdom.

Forligspartierne prioriterer tid og nærvær til borgerne i ældreplejen og derfor er jeg glad for, at vi kan afsætte midler til trivselsfremmende aktiviteter på plejehjemmene. Det er op til hver institution, hvilke initiativer der sættes i gang. Jeg er sikker på, at vores plejehjem kan udvikle mange spændende aktiviteter for og sammen med beboerne.

Gentofte Kommunes Klimaplan 2050 er både ambitiøs og omfattende, og vi har afsat mange midler til realiseringen af målsætningerne med budgetaftalen for 2023-24. Kommunalbestyrelsen har i år fået forelagt en første samlet status på Gentofte Kommunes klimaindsats, og selvom vi ikke er i mål med alt, er vi kommet langt. Det er meget glædeligt, at vi kan holde planen og er godt på vej mod en 90 pct. reduktion af CO₂ udledningen, hvor de nationale mål lægger sig på 70 pct. Det er her helt centralt, at tidsplanen for udbygningen af fjernvarmen fortsat kan holdes. Med opsætning af nye ladestander til elbiler fremmer vi mulighederne for omstillingen til elbiler for både borgere og kommunens egne arbejdspladser. Vi udbygger og forbedrer samtidig cykelstinet og har fokus på, at den kollektive trafik skal tilbyde et attraktivt alternativ til egen transport.

Vores ambitiøse klimaplan er vores bidrag til en løsning af fremtidens problemer, men vi står jo allerede nu med konkrete udfordringer på klima- og miljøområdet – vi skal derfor også prioritere ressourcer til klimarobusthed – i form af fx kystsikring, separering af spildevand og regnvand samt analyser af havmiljøet.

I Gentofte Kommune skaber vi sammen – det giver bedre løsninger og styrker fællesskabet. Vi politikere arbejder sammen med borgerne i opgaveudvalg og vi er nu i gang eller på vej til at gå i gang på flere områder – det gælder blandt andet idræt, unge, sundhed, vision for dagtilbud og skole, grøn omstilling samt tiltrækning, rekruttering og fastholdelse af medarbejdere. Man kan som borger også engagere sig i høringer og borgermøder, og vi har nedsat en Klimaborgersamling, hvor borgere skal bidrage til klimarbejdet. Vi er også afhængige af de mange borgere der engagerer sig i frivilligt arbejde, bestyrelser, råd og nævn, hvor de bruger deres overskud til at forbedre vilkår og rammer for andre af kommunens borgere. Så særlig tak til dem.

Alle vores borgerrettede indsatser kræver en solid økonomi, og vi har en robust økonomi i Gentofte, takket være rettidig omhu, budgetdisciplin og prioritering af indsatser. Vi mærker, som landets øvrige kommuner, også pres på det specialiserede socialområde, det nære sundhedsvæsen, på demografien og på de mange andre opgaver der skal løses på højt kvalificeret niveau på alle områder i kommunen.

Ikke mindst mærker vi i Gentofte et pres fra udligningsordningen, som medfører, at vi også i år, mod vores ønske, må sætte skatten op for at undgå voldsomme serviceforringelser. På trods af pres på både indtægter og udgifter er der skabt et lille råderum i 2024, der gør det muligt at afsætte yderligere midler i budgettet til en række supplerende, nødvendige og vigtige nye indsatser – hvor jeg har nævnt nogle af dem.

Vi har som annonceret i sidste års budgettale foretaget en analyse af vores administrationsomkostninger i samarbejde med flere nabokommuner og vi vil anvende den som et arbejdsgrundlag for det kommende budget for 2025. Det vil stadig ske i et tæt samarbejde med medarbejderrepræsentanter, så vi fastholder det gode samarbejde på den front.

Vi ønsker en effektiv og slank administration og derfor arbejder vi konstant på at udnytte den omfattende digitalisering, så vi kan nedbringe de administrative omkostninger. Vi har i Kommunalbestyrelsen også besluttet at se på mulighederne for at modernisere Gentofte Rådhus, så det lever op til nutidige krav til arbejdsforhold og vi kan optimere ressourceudnyttelsen. Forligspartierne står sammen om at "Fjerne bøvlet" på kommunens arbejdspladser og vil udvide de gennemførte prøvehandlinger på området til at omfatte alle arbejdspladser.

Jeg har haft fornøjelsen af at besøge vores åbne hjælpemiddeldepot, hvor man nu kan få udleveret simple hjælpemidler uden forudgående visitation. På den måde forbedrer vi både servicen til borgerne ved at gøre hjælpemidlerne mere tilgængelige, ligesom vi fjerner bøvlede arbejdsgange. Mit håb er, at det kan være med til at frigive tid hos medarbejderne, som i stedet kan bruge deres ressourcer dér, hvor det bedst muligt kan gøre en forskel for borgerne.

Medarbejderne i Gentofte Kommune udgør selve kernen i de kommunale velfærdsydelser på alle niveauer og det var et højt prioriteret ønske i sidste års budgetaftale, at vi skal blive bedre til at rekruttere og fastholde medarbejdere i Gentofte Kommune. Vi er i fuld gang med mange indsatser på området og vi vil prioritere yderligere midler til området i 2024 i form af en traineeordning for pædagogstuderende og lokale mentorordninger for nyuddannede pædagoger. På ældreområdet styrkes vejledningen af SOSU-elever, muligheder for elevløn forbedres og der afsættes midler til en særlige kompetenceindsats indenfor demens. Vi prioriterer også at nedbringe sagsmængden for den enkelte medarbejder på det specialiserede område – det skal forbedre arbejdsvilkårene for medarbejderne, så vi kan fastholde og løbende forbedre vores service til borgerne.

Derfor skal der også lyde en tak til alle medarbejdere i kommunen, der hver dag går på arbejde for at gøre en forskel for borgerne – og her en særlig tak til de medarbejdere, der engagerer sig som tillidsrepræsentant og i MED-grupper - takket være jeres indsats kan vi sammen finde gode og langsigtede løsninger på fremtidens udfordringer og se mulighederne i et stærkt kommunalt fællesskab.

Manglede I noget i min tale? Sikkert, og i hvert fald en enkelt stribe.

Vi skal alle steder i kommunen arbejde hårdt på at overholde vores budgetter, og derfor var det også rettidig omhu at reagere på en varslet budgetoverskridelse inden for de digitale udlån på bibliotekerne. Men jeg skal ikke lægge skjul på, at ALLE budgetpartier er glade for, at vi med de nye rammer for økonomien fået mulighed for at genåbne Filmstriben i en økonomisk mere bæredygtig model til glæde for mange borgere. Vi kan nu fastholde vores brede kulturtilbud på biblioteket med både fysiske og digitale materialer.

Med de ord vil jeg på den konservative gruppes vegne anbefale, at der stemmes for budgetforslaget for 2024 og for status for budgetaftalen med ændringsforslag, der er indgået mellem alle partier.

